

Snabdjevanje ribolovnim priborom, za Brzicu ne predstavlja problem, iako nigdje u blizini nema trgovine ovim materijalom. Prut, kao osnovno sretstvo — da se poslužimo ekonomskom terminologijom — ne zadaje mu nikakve brige, jer ga nalazi u svakom grmu. Potrošni materijal: udice, mušice, najlon konac i druge stvarčice, daju mu ribolovci. Unu posjećuju ribolovci gotovo iz svih krajeva naše zemlje, a mnogo njih i iz inostranstva. A onaj, tko dođe na izvorni dio Une, Brzicu ne može mimoći. On je uvijek na rijeci. Malo je ribolovaca koji mu po nešto ne ostavi, nekoliko mušica ili nešto drugo od sitnog pribora, ma da on to ni od koga ne traži. Njemu je glavno da ima par komada mušica, te ako pastrmka ili lipljan nisu raspoloženi da posegnu za njima, onakovima kakove su, Brzica im brzo pro-

»Brzica« sa svojim mušičarom
Foto: Bogdanović

mjeni ruho. On mi je isticao kvalitete svoga ljeskovoga pruta. Po njegovom, glavna je dužina, da bi mušica dospjela tamo, gdje se nalazi riba. On nikada nije lovio pravim bambusovim mušičarom, čija elastičnost obezbeđuje da se mušica baci daleko i precizno, te smatra da njemu to obezbeđuje dužina njegova pruta i to mu on ubraja u osnovne kvalitete. Druga važna osobina je što raste u svakoj ljesci. Istina, to je više dolazilo do izražaja u vrijeme kada je Brzica bio krivolovac visokog ranga. Ako bi bio iznenađen od žandara ili pandura, pribor je letio u Unu i hvatao smjer put Crnoga Mora. Tako njegov prut nikada nije postao »corpus delicti« u prijavama podnesenim protiv Brzice sreškom načelniku. Na primjedbu o težini njegova »mušičara«, Brzica kaže, da nije teži od motike, sjekire ili kose.

Brzica kaže da je ugostio ribom mnoge svoje zemljake, koji žive širom zemlje i putuju širom svijeta. Neki od njih su mu obećali nabaviti savremeniji ribolovni pribor, ali od toga nije bilo ništa. Njemu bi dobro poslužio običan, dug bambusov prut, da mu ruku, kada ispusti motiku ili kosu, ne opterećuje isto tako teška alatka, dugi i teški ljeskovak.

Opraštao sam se sa Brzicom kada je podupirao od bogatog roda savijene grane svojih šljiva. Već je izračunao, da će rod ove godine iznositi 20 vreća šljiva ili 200 litara šljivovice. To je količina kojom on operiše u pregovorima sa eventualnim kupcima »od djuture«, onako na drveću.

Obećao mi je, da će me slijedeće godine dočekati sa šljivovicom »kao vatra«. »Stavićemo flašu u izvor Une da se ohladi, pa kada prestane uzimati pastrmka ili lipljan, da ne gubimo vrijeme«.

Aktivnost stručnog udruženja

1. SASTANAK SEKCIJE ZA RIBNJAČARSTVA

Ovaj sastanak održan je dne 29. i 30. septembra 1959. god. na ribnjaku poljoprivrednog dobra »Sanićani« iz Prijedora i na ribnjaku poljoprivrednog dobra »Motajica« iz Srbea. Sastanku su prisustvovali: Bojčić ing. Cvjetan, Radonić Brana, Anton Josip, Fijan ing. Nikola, Pantić Danilo, Račetović Branko, Čirić Milivoj, Ševo, Malnar Josip, Dr. M. Winterhalter, Flojhar ing. Zvonko, Aleksandar Ciboci, Belosavić ing. Steva, Isaković, Popić Pavle, Kovačević Dragan, Fuček Branko, Stejić, Marjanović Josip, Burda Artur, Kindij ing. Zenovij, Turk Tuna, Živojnov ing. Stojadin, Vujačić Ljubomir i Majder Vladimir.

Upada u oči, a to je podvukao i predsjednik Sekcije ing. Cvjetan Bojčić, da ovom sastanku nisu prisustvovali predstavnici naučno-istraživačke službe. Razlog je tome taj, što se je skoro istovremeno održavao sastanak Sekcije za visinske vode na Vlasinskom jezeru u Srbiji, gdje je trebalo da se održi i sastanak Komisije za kadrove i naučno-istraživački rad, pa su predstavnici svih naučnih ustanova bili tamo. U budućće će trebati više koordinirano sazivati ove sastanke, kako se ne bi ponovilo da se istovremeno održavaju sastanci nekoliko sekcija, pa se ovakovi slučajevi neće ponoviti.

Dnevni red sastanka bio je slijedeći:

1. Djelatnost i razvoj ribnjačarstva u NR Bosni i Hercegovini — »Sanićani« i »Bardača« — sa osvrtom na mjere za povećanje proizvodnje. Referenti: Artur Burda i Kindij Ing. Zenovij.

2. Diskusija po referatima, i

3. Pravilnik o plaćanju po jedinici proizvoda i pravilnik o normama. Referent: Bojčić Ing. Cvjetan.

Nakon što su referenti po tački 1. dali iscrpne prikaze i historijat razvoja ribnjačarstva u NR BiH, prešlo se je na diskusiju. Ing. Zenovij Kindij podvukao je kao mjere za povećanje proizvodnje slijedeće:

- obrada tla,
- đubrenje ribnjaka,
- borba protiv bolesti,
- uzgaj vlastitog mlađa,
- kombinirana proizvodnja,
- borba protiv korova,
- povećanje nasada,
- borba za čistoću riblje populacije,
- dodatna hrana, i
- rad naučne službe u ribarstvu.

U diskusiji, u kojoj su sudjelovali: Radonić Brana, ing. Nikola Fijan, Marjanović Josip, Dr. M. Winterhalter, Bojčić Ing. Cvjetan, Anton Josip, Fu-

ček Branko, Malnar Josip, Belosavić Ing. Steva, Kindij Ing. Zenovij, Majder Vlado i Živojnov Ing. Stojadin — temeljito su pretreseni svi problemi, koji stoje pred ribnjačarstvom u pogledu povećanja proizvodnje. Nakon toga je Brana Radonić izvjestio prisutne o pregovorima sa Istočnom Njemačkom u pogledu ovogodišnjeg izvca. Utvrđeno je do sada slijedeće:

1. Za jesenji period odobreno je da se izveze 550 tona šarana, i to:

- 170 tona u novembru,
- 350 tona od 1 — 23 decembra, i
- 30 tona u zadnjoj dekadi decembra.

2. Riba ispod jednog kilograma nije ugovorena, pa se ne može ni isporučivati.

3. Cijena nije konačno ugovorena, jer Nijemci nude prošlogodišnju cijenu, a naš je zahtjev 460 dolara po toni. O tome će još pregovarati naša ambasada, pa će nas o rezultatu obavijestiti.

Pod tačkom 3. iznio je Bojčić Ing. Cvjetan potrebu izrade proizvodnih planova za iduću godinu, kao i izrade pravilnika o plaćanju po jedinici proizvoda. Kod izrade proizvodnih planova treba odrediti donju granicu prirodnog prirasta, ispod koje se ne može planirati.

Nakon diskusije određena je ova granica ovako: Trogodišnji prosjek prirodnog prirasta po hektaru je baza za izradu proizvodnog plana, odnosno za izradu pravilnika o plaćanju po jedinici proizvoda.

Na kraju sastanka donijeti su slijedeći zaključci:

1. Raditi na svim zadacima, koji spadaju u djelokrug rada Sekcije, a koji su fiksirani u planu rada Sekcije.

2. Sastanke održavati 3. puta godišnje, i to:

- u proljeće, pred nasađivanje ribe i tada razmotriti zadatke naredne proizvodnje,
- ljeti, u VII ili VIII mjesecu razmotriti rezultate pokusnih ribolova i izgled proizvodnje, i
- u decembru, nakon ribolova razmotriti i sumirati rezultate proizvodnje.

3. Sastanke održavati svaki puta na drugom ribnjaku. Uz ostale referate pripremiti i referat, koji će učesnike upoznati sa dotičnim objektom, kao i mjerama, koje se primjenjuju u procesu proizvodnje.

4. Naredni sastanak održati nakon ribolova. Domaćin sastanka bit će poduzeće »Šaran« iz Novog Sada, a dnevni red sastanka biti će slijedeći:

- a) Ribnjačarstvo Vojvodine,
- b) Analiza proizvodnje u 1959. godini, i
- c) Iskustva sa nasađivanjem mlađa do 10 dkg (rezultati postignuti u Zdenčini). Referent Ing. Zvonko Flojhar.

5. Ići što smjelije na povećanje proizvodnje i ne bojati se male ribe. Zajedno sa trgovačkom mrežom obrađivati tržište i osigurati plasman. Za proizvodnju ribe izvoznog kvaliteta dovoljna je jedna trećina ribnjačarskih kapaciteta u Jugoslaviji. Na ostale dvije trećine kapaciteta može se proizvoditi znatno više po hektaru, nego do sada.

6. Rezultate, postignute na proizvodnim ogledima, detaljno razraditi i na slijedećem sastanku, a i preko lista, objaviti.

7. Postavljeni zadaci ne će se moći ostvariti bez pomoći solidne naučne službe. Naučnu službu smjelije angažovati u rješavanju problema proizvodnje. Sa svim snagama pomoći akciju da se izgrade pokusni ribnjaci, jer se pokusi ne mogu izvesti na

proizvodnim objektima. Bez dobro provjerenih rezultata nema povećanja proizvodnje.

8. Bolest riba, naročito zvbš. je najvažniji problem, koji koči povećanje proizvodnje. U tom cilju odmah razraditi program zuzbijanja zvbš. na svim ribnjacima, a što će se financirati iz saveznih sredstava za unapređenje poljoprivrede.

9. Udruženje treba da intervenira kod nadležnih Saveznih organa po pitanju zaduženja pojedinih ribnjačarstava da tove svinje, goveda i sl.

Po donošenju ovih zaključaka sastanak je završen.

2. SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA

Sjednica Upravnog Odbora održana je dne 19. X. 1959. god. u Beogradu. Sjednici su prisustvovali: Tičak Adalbert, Radonić Brana, Bojčić Ing. Cvjetan, Apostolski Kiro, Kovačević Petar, Kovačević Dragan, Markoč Tomislav, Malnar Josip, Drecun Ing. Gjorgije, Marjanović Josip, Djenadić Ing. Dragiša i Mihajlović Ing. Ida. Opravdali izostanak: Livojević Ing. Zlatko, Stefanović Žika, Aganović Ing. Mahmud i Svetina Miran. Sastanku su, nadalje, prisustvovali predstavnici Veterinarskog fakulteta iz Beograda i Zagreba, te direktor Stanice za ribarstvo NR Srbije.

Dnevni red sjednice bio je slijedeći:

1. Izvještaj o dosadanjim rezultatima na postavljenim proizvodnim ogledima,

2. Problem korištenja sredstava iz fonda za unapređenje poljoprivrede za 1960. godinu,

3. Rad Sekcija — izvještaji rukovodioca o održanim sastancima, i

4. Razno.

Prije prelaska na dnevni red razmotreno je pitanje cijena ribe za izvoz u Istočnu Njemačku. Nijemci nude 451 dolar po toni. Nakon diskusije utvrđeno je, da nam ta cijena ne odgovara, pa je »Srbocoop« zadužen, da obavijesti Nijemce, da je naša zadnja cijena 453 dolara po toni.

Nakon ovoga prešlo se je na dnevni red. Bojčić Ing. Cvjetan izvjestio je prisutne o načinu postavljanja proizvodnih ogleda na ribnjačarstvu Poljana, kao i o dosadanjim rezultatima i izgledima za uspjeh pokusa. U diskusiji su sudjelovali Apostolski Kiro, Mihajlović Ing. Ida i Kovačević Pera, pa su donijeti slijedeći zaključci:

a) Na prikladan način popularizirati rezultate proizvodnog ogleda u Poljani,

b) Konačnom izlovljavanju prisustvovat će komisija, koju će sačinjavati Apostolski Kiro, Mihajlović Ing. Ida i Živojnov Ing. Stojadin. Pošto je u izvođenju ovih ogleda sudjelovao i Institut za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, obavezno pozvati i direktora Instituta Livojević Ing. Zlatka, kao i Sekretarijat za poljoprivredu i šumarstvo SIV-a.

c) Ing. Cvjetan Bojčić treba da pripremi sve elemente, kako bi se odmah mogao izračunati rentabilitet tih ogleda.

Ing. Ida Mihajlović podnijela je, zatim, izvještaj o radovima na proizvodnom ogledu, koji je postavila Stanica za ribarstvo NR Srbije, Ing. Gjorgije Drecun o proizvodnom ogledu, koji je postavila Stanica za ribarstvo NR Crne Gore, a Brana Radonić o proizvodnim ogledima, koje je postavilo poduzeće »Šaran« — Novi Sad. (O konačnim rezultatima ovih ogleda donijet ćemo opširne izvještaje u narednim brojevima lista. Op. ur.)

Pod tačkom 2. pročitan je program, kojim su za potrebe slatkovodnog ribarstva zatražena sredstva

za izvođenje proizvodnih oglada u 1960. godini u iznosu od Din. 15,000.000. Nakon duže diskusije donijeti su slijedeći zaključci:

a) Komisija u sastavu: Ing. Bojčić, Ing. Mihajlović, Dr. Scfrenović, Ing. Djenadić, Malnar, Marjanović i Apostolski treba da izradi nacrt minimuma agro-tehničkih mjera, koje svaki ribnjak mora primjeniti, da bi dobio sredstva za suzbijanje bolesti.

b) Sa komisijom za naučni rad i kadrove riješiti pitanje koja će naučna ustanova raditi na suzbijanju korova herbicidima na ribnjacima.

c) Proizvađači treba da održavaju najtješnji kontakt sa naučnom službom, kako bi se određene mjere što bolje sprovele.

Pod tačkom razno tretirana su slijedeća pitanja:

a) Osnivanje poslovnog udruženja,

b) Stav ribarskog gazdinstva »Ečka« po odlukama Udruženja,

c) Pravljanje dodijeljenih akontacija na ime uzdizanja kadrova za 1959. godinu i raspodjela ostatka sredstava,

d) davanje suglasnosti za izdatu sumu časopisu »Ribarstvo Jugoslavije« u iznosu od Din 650.000.

Po pitanju raspodjele ostatka sredstava za uzdizanje kadrova donijeti su slijedeći zaključci:

a) Financirati odlazak stručnjaka na specijalizaciju u Rumunjsku radi proučavanja pitanja prerade ribe u iznosu od oko Din 60.000.

b) Isplatiti autobus za prevoz učesnika na konferenciji na Vlasinskom jezeru,

c) Od većih organizacija, koje su ranije održale kurseve za uzdizanje radnika zatražiti račune, koje će Izvršni odbor razmotriti i ev. odobriti isplatu.

Časopisu »Ribarstvo Jugoslavije« odobrena je pomoć u iznosu od Din 650. 000.

Ovime je sjednica završena.

Ing. Z. L.

Pregled knjiga i časopisa

ING. N. PETROVSKI, ING. E. KAPAC i ASPARUH HADŽI NIKOLOV: PRIRAČNIK ZA AKVARISTI, Skopje 1959.

Ovu knjigu izdao je Zavod za ribarstvo NR Makedonije na makedonskom jeziku. Knjiga zaprema 54 stranice i ima 27 slika. Na kraju je dato, osim tabelarnog pregleda najvažnijih egzotičnih akvarijskih vrsta ribica sa njihovim glavnim karakteristikama, i šest tabela u boji, koje prikazuju 68 raznih akvarijskih ribica.

Pored predgovora i uvoda u prvom poglavlju govori se o samom akvariju, kakovih sve akvarija ima, kako se oni izrađuju, iz kakovog materijala i o dimenzijama. Opisuje se zatim uređenje akvarija, izbor i način sađenja i grupiranje vodenog bilja. Tu su prikazane i mnoge slike vodenog bilja. Posebnu pažnju treba posvetiti izboru mjesta, na kojem treba da se postavi akvarij, kako bi što bolje napredovao. Ukazuje se na značenje vode kao osnovnog faktora za razvitak bilja i životinja u akvariju. Daju se upute kakova treba da je voda, njena temperatura, dozvoljeno kolebanje temperature i načini zagrijavanja vode. Govori se o značenju slobodnog

kisika u vodi i važnosti njegovog obnavljanja biološkim i mehaničkim putem. U slijedećem poglavlju o akvarijskim ribama opisuju se domaće i egzotične ribe i daju njihovi morfološki i biološki podaci i upute akvaristima kod njihovog izbora. U poglavlju o ishrani akvarijskih riba naglašena je važnost pravilne ishrane. Najbolja je živa prirodna hrana, koju sačinjavaju plankton i razne ličinke kukaca, crva i račića, čije glavni predstavnici su prikazani i na slikama. Slijedi poglavlje o bolestima akvarijskih ribica, gdje se opisuju najčešće bolesti i njihovi uzročnici. Nakon toga opisuje se najvažniji pribor, koji je potreban svakom akvaristi i na kraju se nalazi općeniti posjetnik.

Naročito u Skopju postoji veći broj građana, koji u svojim domovima drže akvarije, a što je svakako zasluga Zavoda za ribarstvo NRM, koji u svojim prostorijama imade lijepi javni akvarij. Ova će knjiga stoga sigurno dobro poslužiti i doprinijeti daljnjem širenju akvarizma u Makedoniji, a dobro će doći i ostalim akvaristima u našoj zemlji.

M. S.

Ispravak

Od poduzeća Jugoriba export import Zagreb, primilo je uredništvo slijedeći ispravak:

»U Vašem časopisu br. 5-59. izašao je članak pod naslovom: »Mogućnosti razvoja ribarstva nizinskih voda FNR Jugoslavije i mere za njegovo unapređenje«, čiji autor je drug Mihajlo Ristić, te pošto na strani 111 autor tvrdi da

»... konzerve kombinata »Ribarstvo« Rijeka Crnojevića uživaju veoma visoki renome na inostranom tržištu i postižu vrlo visoke cene.«

što ne odgovara činjeničnom stanju, to molimo da donesete ispravku kako slijedi:

»Konzerve od slatkovodne ribe nisu u svijetu uobičajene niti su kao trgovački artikl dovoljno

uveđene, pa je radi toga njihov plasman otežan, a i cijene koje se postižu su redovito niže od konzervi morske ribe sličnog formata i sadržine.

»Jugoriba« već četiri godine ulaže sve napore oko plasmana konzerviranih ukljeva, šarana i kubla proizvoda »Ribarstvo« Rijeka Crnojevića, međutim dosadašnji rezultati su vrlo maleni i potražnja iz inostranstva gotovo nikakva. Danas je teško reći, da li će se ovi artikli ipak jedamput uvesti na nekim inostranim tržištima, jer za uvađanje jednog novog artikla potrebno je dugo vremena i godina, tako da se danas ne može reći da ovi artikli uživaju visoki renome i postižu visoke cijene.«